

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Crèdits	1,2 de presencials (30 hores) 3,8 de no presencials (95 hores) 5 de totals (125 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Joan Carles Alzamora Palacio jc.alzamora@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

La formació inicial d'un futur docent de l'àrea de Filosofia ha d'incloure necessàriament una acurada anàlisi dels documents oficials que determinen les matèries pròpies. La lectura atenta, reflexiva, compartida i crítica dels currículums vigents a les Illes Balears és una fase indispensable per assentar les bases teòriques que influeixen en la pràctica docent posterior. Una vegada realitzada aquesta fase més teòrica els futurs professionals de la docència en filosofia han d'aprendre a traslladar els currículums a les Programacions Didàctiques anuals redactats per cada Departament de Filosofia de cada centre. I una vegada après a confeccionar una Programació Didàctica s'ha d'aprendre a concretar-la en les Programacions d'aula o Unitats Didàctiques que cada professor ha d'elaborar per si mateix.

Aquest curs 2015-2016 serà especial perquè són vigents matèries LOE i, pot ser també, altres matèries LOMCE. Es contextualitzarà en els dos currículums per preparar els futurs docents en qualsevol currículum.

Requisits

Únicament els requisits generals d'accés al Màster.

Essencials

Tenir un nivell acceptable en la competència digital serà necessari per treballar amb multitud de documents que s'hauran de cercar per internet, editar amb un processador de textos i compartir també de manera virtual.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Recomanables

Seria desitjable que els alumnes del màster duguessin un ordinador portàtil connectat a internet a totes les classes presencials, així es podria treballar sense haver de fer multitud de fotocòpies innecessàriament.

Competències

El Mòdul 2.2.1 "Didàctica específica. Disseny i desenvolupament curricular a l'àrea de Filosofia" ha de preparar als futurs professionals de la docència en Filosofia per assolir en la seva formació inicial les següents competències:

Específiques

- * Valorar la contribució de les matèries de Filosofia a la consecució dels objectius i competències pròpies de les etapes educatives en que s'ha d'impartir docència..
- * Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent en Filosofia..
- * Conèixer el cos dels coneixements didàctics existents entorn als processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies de l'especialització docent en Filosofia..
- * Planificar, desenvolupar i avaluar l'ensenyament basant-se en fonaments de tipus epistemològic, psicològic, sociològic i pedagògic, a partir de la concreció curricular desenvolupada al centre..
- * Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre..
- * Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia), adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia..
- * Relacionar els continguts de les matèries pròpies de Filosofia amb els d'altres, amb la finalitat de desenvolupar experiències interdisciplinars..

Genèriques

- * Concretar el currículum que s'ha d'implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants..
- * Participar en la planificació i el desenvolupament del currículum en el centre docent a través dels diversos processos i instruments d'elaboració del mateix, especialment la Programació Didàctica..
- * Saber transformar els currículums en programes d'activitats..
- * Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge..
- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectes relacionats amb la professió docent..

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

El nucli central de l'assignatura consistirà en analitzar els currículums vigents de l'àrea de Filosofia, saber traslladar-los a les Programacions Didàctiques i concretar aquestes en les Unitats Didàctiques a impartir. Es realitza l'anàlisi dels currículums necessaris per a realitzar les pràctiques als centres docents, però es revisaran els currículums LOE i LOMCE.

Continguts temàtics

Disseny i Desenvolupament curricular a l'àrea de Filosofia. Continguts temàtics

1. Fonamentació i justificació de l'àrea a l'Educació Secundària: valor formatiu de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia.
2. Anàlisi del currículum de l'àrea a les etapes corresponents.
3. Objectius, continguts, competències, criteris d'avaluació, estàndar d'aprenentatges, etc., de les matèries.
 - * Educació per a la ciutadania de 2n d'ESO
 - * Educació ètica de 4t d'ESO
 - * Filosofia de 1r de Batxillerat (LOE o LOMCE)
 - * Història de la Filosofia de 2n de Batxillerat
 - * Valors ètics de 1r a 4t d'ESO (LOMCE)
 - * Filosofia de 4t d'ESO (LOMCE)
4. Projectes curriculars, Programacions Didàctiques i Programacions d'aula de l'àrea a les etapes corresponents.
5. Les unitats didàctiques.

Metodologia docent

La divisió tradicional entre "classe teòrica" i "classe pràctica" no reflecteix en absolut el mètode socràtic que se seguirà a gairebé totes les sessions de l'assignatura. Volem dir que encara que aparegui la modalitat de "classe teòrica" l'exposició, anàlisi i debat dels continguts de la matèria serà una constant en la metodologia que s'emprarà. S'alternarà entre el treball individual, el de petit grup i el de gran grup sempre amb l'objectiu de compartir entre tots els coneixements, les reflexions, les crítiques i les valoracions que es vagin duent a terme amb tots els continguts. Només així, creant el clima d'una comunitat de recerca compromesa en la investigació de tot allò que afecta al currículum de Filosofia i a les programacions pertinents, hi haurà coherència entre la metodologia emprada al Màster i la que s'emprarà a les classes de secundària i batxillerat.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Fonamentació i justificació de	Grup gran (G)	Visió global de l'ensenyament de la Filosofia a través dels informes de la UNESCO. Valoració positiva de la presència	4

3 / 7

Data de publicació: 26/06/2015

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.

©2016 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
	L'àrea a l'Educació Secundària: valor formatiu de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia		de matèries de Filosofia a Secundària. Anàlisi del documents genèrics sobre la utilitat de la Filosofia en l'ensenyament secundari.	
Seminaris i tallers	La programació didàctica anual	Grup mitjà 2 (X)	Aprendre a elaborar una programació didàctica anual de departament: * Objectius, capacitats, competències * Selecció de continguts * Seqüenciació dels continguts * Metodologia i activitats * Avaluació: normal, extraordinària, mínims exigibles	6
Seminaris i tallers	Les Unitats Didàctiques	Grup mitjà 2 (X)	Aprendre a concretar els currículums en unitats didàctiques reals, útils per a la pràctica docent.	6
Classes pràctiques	Anàlisi del currículum de Filosofia	Grup gran (G)	Conèixer a fons, valorar i criticar els currículums de l'àrea de Filosofia.	14

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Comentaris dels documents tractats a les classes presencials	El professor encarregarà que els documents que s'analitzin a classe siguin llavors comentats en alguna plataforma virtual. Tots aquests comentaris seran avaluable.	10
Estudi i treball autònom individual	Elaboració d'una programació didàctica	Elaboració d'una PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ANUAL i exposició de la mateixa, si s'escau.	20
Estudi i treball autònom individual	Elaboració d'una unitat didàctica	Elaboració d'una PROGRAMACIÓ D'AULA (UNITAT DIDÀCTICA) i exposició de la mateixa, si s'escau	65

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

L'alumnat ha de procurar assistir a totes les classes. A aquelles on sigui impossible assistir-hi l'alumnat haurà de demanar quina tasca ha de realitzar per seguir el ritme del grup i no tenir llacunes a les classes següents.

Fonamentació i justificació de l'àrea a l'Educació Secundària: valor formatiu de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Visió global de l'ensenyament de la Filosofia a través dels informes de la UNESCO. Valoració positiva de la presència de matèries de Filosofia a Secundària. Anàlisi dels documents genèrics sobre la utilitat de la Filosofia en l'ensenyament secundari.
Criteris d'avaluació	Participació oral i escrita
Percentatge de la qualificació final:	1%

La programació didàctica anual

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Aprendre a elaborar una programació didàctica anual de departament: *Objectius, capacitats, competències*Selecció de continguts*Seqüenciació dels continguts*Metodologia i activitats*Avaluació: normal, extraordinària, mínims exigibles
Criteris d'avaluació	Participació oral i escrita
Percentatge de la qualificació final:	2%

Les Unitats Didàctiques

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Aprendre a concretar els currículums en unitats didàctiques reals, útils per a la pràctica docent.
Criteris d'avaluació	Participació oral i escrita
Percentatge de la qualificació final:	2%

Anàlisi del currículum de Filosofia

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Conèixer a fons, valorar i criticar els currículums de l'àrea de Filosofia.
Criteris d'avaluació	Participació oral i escrita
Percentatge de la qualificació final:	5%

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Comentaris dels documents tractats a les classes presencials

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	El professor encarregarà que els documents que s'analitzin a classe siguin llavors comentats en alguna plataforma virtual. Tots aquests comentaris seran avaluable.
Criteris d'avaluació	Reflexió escrita a la plataforma virtual

Percentatge de la qualificació final: 10%

Elaboració d'una programació didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Elaboració d'una PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ANUAL i exposició de la mateixa, si s'escau.
Criteris d'avaluació	Elaboració i exposició oral de la Programació Didàctica

Percentatge de la qualificació final: 60%

Elaboració d'una unitat didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Elaboració d'una PROGRAMACIÓ D'AULA (UNITAT DIDÀCTICA) i exposició de la mateixa, si s'escau
Criteris d'avaluació	Elaboració i exposició oral de la UD

Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

SITUACIÓ DE LA FILOSOFIA

- * UNESCO, Filosofia, escola de la llibertat, 2011
- * UNESCO, Declaracions de París 1995, 2005, Santiago de Xile 2005 i Milà 2011
- * UNESCO, Missatges dels dies Mundial de la Filosofia
- * Declaració de la filosofia espanyola, 5 de maig de 2012. Disponible a <http://es.scribd.com/doc/94117678/valencia>
- * DROIT, ROGER-POL, Filosofia y democracia en el mundo, Edicions UNESCO 1995
- * Beltrán del Rey, "Secundària, un lloc de la filosofia", Temps d'Educació, 37, p. 271-282, 2009, Universitat de Barcelona

DIDÀCTICA DE LA FILOSOFIA

- * Cifuentes LM. i Gutiérrez (coords.), Filosofia. Complementos de formación disciplinar, Graó, 2010
- * Cifuentes LM. i Gutiérrez (coords.), Didáctica de la Filosofiar, Graó, 2010
- * Cifuentes LM. i Gutiérrez (coords.), Filosofia. Investigación, innovación y buenas prácticas, Graó, 2010
- * Cifuentes LM. i Gutiérrez (coords.), Enseñar y aprender filosofía en la Educación Secundaria, Undaria
- * De Pasquale, Alcuni problemi attuali in didattica della filosofia
- * Lipman, M., Filosofia a l'escola, A. M. Sharp, Eumo Editorial/IREF, 1991
- * Lipman, M., Pensamiento complejo y educación

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

- * Tejedor C., Didáctica de la Filosofía, Ediciones S/M • Martens, Ekkehard, Introducció a la didàctica de la filosofia, Universitat de València, 1983
- * Izuzquiza I., La clase de filosofía como simulación de la actividad filosófica, Anaya, 1982
- * Martens, Ekkehard, Introducció a la didàctica de la filosofia

CURRÍCULUM

- * Currículum vigent a les Illes Balears
- * Currículum del MEC
- * Escudero, JM (ed.) et al., Diseño, desarrollo e innovación del currículum, Ed. Síntesis, Madrid, 2007
- * Parcerisa, A., Materiales curriculares. Cómo elaborarlos, seleccionarlos y usarlos, Barcelona, 1a ed. 1996, 8a reimpressió 2009

Bibliografia complementària

LEGISLACIÓ

- LOE 2/2006 de 3 de maig
- Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària, i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 83, de 14 de juny de 2008).
- Decret 73/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 92, de 2 de juliol de 2008).
- Decret 82/2008, de 25 de juliol , pel qual s'estableix l'estructura i currículum del batxillerat a les Illes Balears (BOIB núm. 107, d'1 d'agost de 2008).
- LOMCE 8/2013, de 9 de desembre.
- Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.
- Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears

Llocs Web

http://weib.caib.es/Normativa/Curriculum_IB/curriculum_.htm

Webs sobre Didàctica de la Filosofia

<http://www.ilgiardinodeipensieri.eu/>

<http://www.acireph.org/>

<http://sepf.es/>

<http://sepf.es/ibersofia/>

<http://www.infofilosofia.info/creaif/>

<http://jornadassituacionfilosofiaespana.blogspot.com.es/>

Altres recursos

- * Derrida, Jacques, Du droit a la philosophie, Galilee, 1990. Disponible parcialment en castellà a http://www.jacquesderrida.com.ar/textos/derecho_filosofia.htm, El derecho a la filosofía desde el punto de vista cosmopolítico (última consulta 6-7-12)
- * Bueno, Gustavo, El papel de la filosofía en el conjunto del saber, Ed. Ciencia Nueva, 1970. Disponible en línia a <http://www.fgbueno.es/gbm/gb70pf.htm> (última consulta 6-7-12)
- * Bueno, Gustavo, ¿Qué es la filosofía? El lugar de la filosofía en la educación, Pentalfa, 1995. Disponible a <http://www.filosofia.org/aut/gbm/1995qf.htm> (última consulta 6-7-12)
- * Arroyo, Julián, articles a Catoblepas

